

Feministická Sci-fi Literatura: *Mechanické století* Cherie Priest

Magisterská Práce

Petra Nováková

Abstrakt

Marleen S. Barr, průkopnice feministické kritiky vědeckofantastické literatury, je otevřenou komentátorkou genderové nerovnosti v tomto žánru. Ve svých dílech *Feministické fabulaci: Vesmírná / Postmoderní beletrie* a v *Budoucích ženách: Kritické antologii* Barr definuje feministickou science fiction jako metafikci o patriarchální literatuře. Vymezuje se vůči autorům i kritikům, kteří recyklují příběhy limitované patriarchálním pojetím světa, a odmítá se podílet na propagaci literatury, v níž jsou ženy umlčeny či se stanou pouhými módními doplňky mužského hrdiny, které se chovají stereotypně ženským způsobem. Přestože Barr se zaměřuje na sci-fi literaturu orientovanou do budoucnosti a na zkoumání vesmíru, její analýza situace a postavení ženských postav je aplikovatelná i na žánr steampunku. Z tohoto pohledu může být feministická steampunk literatura chápána jako meditace o zavedených genderových normách.

Tvorba Cherie Priest je zdárným příkladem inovativního přehodnocení genderových stereotypů, k čemuž Barr vyzývá ve svých kritických esejích. Jako žena i spisovatelka vědecko-fantastické literatury zvolila ve své steampunk sérii *Mechanické století* feministický přístup k science fiction. Ve svých románech zkoumá roli pohlaví ve Spojených státech amerických v devatenáctém století. Autorka vykresluje úsilí žen o rovnost příležitostí a jejich neustálý boj o prosazení své vlastní identity. V *Mechanickém století* figurují silné ženské protagonistky, které svým vlastním způsobem zpochybňují zavedené pojmy ženskosti a mužnosti.

Cílem této diplomové práce je tedy prozkoumat feministické postoje v *Mechanickém století* a okomentovat, jak ovlivňují a redefinují postavení žen v kontextu alternativní verze Americké občanské války. Feministické pojetí vědecko-fantastického žánru Marleene S. Barr bude aplikováno při analýze toho, jak se hrdinky Cherie Priest bouří proti zavedeným konvencím. Budu argumentovat tím, že autorka zdůrazňuje rovnost pohlaví skrze sebeuvědomění a seberealizaci hlavních ženských postav, které se osvobodí od genderových omezení tím, že se odmítnou podřítit tradičnímu pojetí ženských rolí, které jim přiděluje patriarchální západní kultura.

Klíčová Slova

Cherie Priest, genderové role, feminismus, Marleen S. Barr, sci-fi literatura, steampunk